

Četvrtak, 5. listopada 2017.

P8_TA(2017)0382

Slučajevi vođa krimskih Tatara Ahtema Čiigoza, Iljmija Umerova i novinara Mikole Semene

Rezolucija Europskog parlamenta od 5. listopada 2017. o slučajevima vođa krimskih Tatara Ahtema Čiigoza, Iljmija Umerova i novinara Mikole Semene (2017/2869(RSP))

(2018/C 346/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između EU-a i Ukrajine te područje produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ukrajini i Krimu, o europskoj politici susjedstva, i o istočnom partnerstvu, posebno Rezoluciju od 21. siječnja 2016. o sporazumima o pridruživanju/područjima produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine s Gruzijom, Moldovom i Ukrajinom ⁽¹⁾, Rezoluciju od 4. veljače 2016. o stanju ljudskih prava, osobito krimskih Tatara, na Krimu ⁽²⁾, Rezoluciju od 12. svibnja 2016. o krimskim Tatarima ⁽³⁾ i Rezoluciju od 16. ožujka 2017. o ukrajinskim zatvoreniciima u Rusiji i stanju na Krimu ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava od 25. rujna 2017. pod naslovom „Stanje ljudskih prava u privremeno okupiranoj Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju (Ukrajina)”,
 - uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a br. 68/262 od 27. ožujka 2014. naslovljenu „Teritorijalna cjelovitost Ukrajine” i rezoluciju Opće skupštine UN-a br. 71/205 od 19. prosinca 2016. naslovljenu „Stanje ljudskih prava u Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju (Ukrajina)”,
 - uzimajući u obzir odluke Vijeća o daljnjoj primjeni sankcija protiv Ruske Federacije u vezi s nezakonitim pripojenjem Krimskog poluotoka,
 - uzimajući u obzir međunarodno humanitarno pravo i posebno njegove odredbe o okupiranim teritorijima i postupanju s civilima te zaštitu civila,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da se u brojnim vjerodostojnim izvješćima, uključujući ono najnovije Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava, iznose dokazi o sve češćim kršenjima ljudskih prava na Krimu čije su žrtve predstavnici krimskih Tatara, novinari, medijski djelatnici, blogeri i obični ljudi koji izražavaju protivljenje ruskoj okupaciji ili jednostavno pokušavaju dokumentirati zločine *de facto* vlasti;
- B. budući da se u izvješću Ureda UN-a za ljudska prava od 25. rujna 2017. pod naslovom „Stanje ljudskih prava u privremeno okupiranoj Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju (Ukrajina)” navodi da su „zabilježena teška kršenja ljudskih prava, kao što su proizvoljna uhićenja i pritvaranja, prisilni nestanci, slučajevi zlostavljanja i mučenja te barem jedno izvansudsko pogubljenje”;
- C. budući da je Iljmi Umerov, vođa krimskih Tatara i zamjenik predsjednika Medžlisa, na temelju članka 280.1 ruskog kaznenog zakona o „javnim pozivima na djelovanje čiji je cilj narušavanje teritorijalne cjelovitosti Rusije” osuđen na dvije godine zatvora jer je izražavao protivljenje nezakonitom pripojenju Krimskog poluotoka;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0018.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0043.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0218.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0087.

Četvrtak, 5. listopada 2017.

- D. budući da je Ahtem Čijgoz, zamjenik predsjednika Medžlisa, osuđen na osam godina zatvora zbog „organiziranja masovnih nereda” 26. veljače 2014.;
- E. budući da je novinaru Mikoli Semeni na temelju članka 280.1 ruskog kaznenog zakona o „javnim pozivima na djelovanje čiji je cilj narušavanje teritorijalne cjelovitosti Rusije” izrečena uvjetna kazna zatvora na razdoblje od dvije i pol godine i trogodišnja zabrana bavljenja novinarskim poslom;
- F. budući da su te nedavne sudske presude dokaz da se pravosudni sustav koristi kao politički instrument za represiju nad onima koji se protive pripojenju Krimskog poluotoka Rusiji;
- G. budući da za više slučajeva postoje navodi o otmicama, prisilnim nestancima, kao i o upotrebi mučenja i ponižavajućeg postupanja u ustanovama za pritvor; budući da se mučenje koristi za prikupljanje lažnih dokaza krivnje; budući da ti navodi do danas nisu istraženi na odgovarajući način;
- H. budući da se na Krimu opsežno izvlaštenje javne i privatne imovine provodi bez naknade te se ne vodi računa o odredbama međunarodnog humanitarnog prava o zaštiti imovine od zapljene ili uništenja;
- I. budući da je na Krimu znatno smanjen prostor za djelovanje civilnog društva, s obzirom na to da su ugašeni razni medijski kanali, pri čemu je nerazmjerno pogođena zajednica krimskih Tatara, njihovo pravo na informiranje i njihovo pravo da očuvaju svoju kulturu i identitet;
- J. budući da je pripojenje Krima Ruskoj Federaciji nezakonito i da se njime krši međunarodno pravo i europski sporazumi koje su potpisale i Ruska Federacija i Ukrajina, posebno Povelja UN-a, Helsinški završni akt i Memorandum iz Budimpešte iz 1994. kao i Ugovor o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu između Ukrajine i Ruske Federacije iz 1997.;
- K. budući da za trajanja pripojenja Rusku Federaciju treba smatrati odgovornom za zaštitu stanovništva i građana Krima, preko *de facto* vlasti prisutnih na tom području;
1. osuđuje presude Ilmjiju Umerovu, vođi krimskih Tatara i zamjeniku predsjednika Medžlisa, Ahtemu Čijgozu, zamjeniku predsjednika Medžlisa, i novinaru Mikoli Semeni; traži da se te osuđujuće presude ponište i da se g. Umerov i g. Čijgoz smjesta i bezuvjetno puste na slobodu te da se smjesta i bezuvjetno odbace sve optužbe protiv g. Semene;
2. oštro osuđuje stroge kazne izrečene vođama zajednice krimskih Tatara i drugima koji se protive pripojenju Rusiji, kao što su Uzair Abdulaev, Tejmur Abdulaev, Zevri Abseutov, Rustem Abiltarov, Muslim Alijev, Refat Alimov, Ali Asanov, Volodimir Baluh, Enver Bekirov, Oleksij Besarabov, Hlib Šabljij, Oleksij Čirnij, Mustafa Degermenji, Emil Džemadenov, Arsen Džeparov, Volodimir Dudka, Pavlo Grib, Rustem Ismailov, Mikola Karpjuk, Stanislav Klih, Andrij Kolomijec, Oleksandr Kolčenko, Oleksandr Kostenko, Emir-Usein Kuku, Sergej Litvinov, Enver Mamutov, Remzi Memethov, Jevhen Panov, Juri Primov, Volodimir Prisič, Ferat Sajfulajev, Eider Saledinov, Oleg Sencov, Vadym Siruk, Oleksij Stognij, Redvan Sulejmanov, Roman Suščenko, Mikola Šiptur, Dmitro Štiblikov, Viktor Ščur, Rustem Vaitov, Valentin Vigovski, Andrij Zakhtej i Ruslan Zejtulaev, nakon apsurdnih sudskih postupaka i na temelju upitnih optužbi; zahtijeva da se te sudske presude ponište i da se pritvoreni smjesta puste na slobodu;
3. osuđuje diskriminirajuće politike koje takozvane vlasti provode posebno protiv autohtone zajednice krimskih Tatara, kršenje njihovih prava vlasništva, sve brojnije slučajeve zastrašivanja u političkom, društvenom i gospodarskom životu te zajednice i svih koji se protive pripojenju Rusiji;
4. smatra da su zabranom djelovanja Medžlisa i proglašenjem Medžlisa ekstremističkom organizacijom 26. travnja 2016. kao i zabranjivanjem vođama krimskih Tatara da ponovno uđu na poluotok teško prekršena prava krimskih Tatara; snažno ponavlja svoj poziv na hitno poništenje s tim povezanih odluka i njihovih učinaka te poziv na poštovanje naloga Međunarodnog suda od 19. travnja 2017. o privremenim mjerama u postupku koji je Ukrajina pokrenula protiv Ruske Federacije, u kojem se zaključuje da se Ruska Federacija mora suzdržati od zadržavanja ili nametanja ograničenja u pogledu mogućnosti zajednice krimskih Tatara da očuva svoje predstavničke institucije, uključujući Medžlis;

Četvrtak, 5. listopada 2017.

5. podsjeća na to da se zbog represije i primjene zakonodavstva o ekstremizmu, terorizmu i separatizmu stanje ljudskih prava na Krimskom poluotoku znatno pogoršalo i da je došlo do raširenog kršenja slobode govora i udruživanja, te da je prisilno nametanje ruskog državljanstva postalo sustavno i da temeljne slobode nisu zajamčene na Krimskom poluotoku; zahtijeva opoziv diskriminirajućeg zakonodavstva i naglašava da je hitno potrebno utvrditi odgovornost za kršenja i povrede ljudskih prava na poluotoku;
6. oštro osuđuje sveprisutnu praksu premještanja pritvorenika u udaljena područja Rusije jer se time ozbiljno otežava njihova komunikacija s obitelji i prijateljima te sposobnost organizacija za ljudska prava da prate njihovu dobrobit; ističe da se tom praksom krši važeće rusko zakonodavstvo, a posebno članak 73. Zakona o kaznenom progonu, prema kojem bi se kazne trebale služiti u regiji u kojoj osuđenici stanuju ili u regiji u kojoj je donesena sudska presuda;
7. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i izaslanstvo EU-a u Rusiji da pomno prate aktualna suđenja i da obrate pozornost na način na koji se postupa s pritvorenima; posebno izražava zabrinutost zbog navoda o primjeni psihijatrijske obrade u kaznene svrhe; očekuje od izaslanstva EU-a, ESVD-a i veleposlanstava država članica da pomno prate te postupke i da traže pristup pritvorenima prije, tijekom i nakon suđenja;
8. poziva Europski sud za ljudska prava da sve zahtjeve za pravnu zaštitu koje uputi Krim razmotri kao najviši mogući prioritet, s obzirom na to da ruski nacionalni pravosudni sustav ne može pružiti i ne pruža pravne lijekove u tim slučajevima;
9. osuđuje represiju nad nezavisnim medijima koji predstavljaju manjinske zajednice i apelira na ruske vlasti da se suzdrže od postavljanja pravnih i administrativnih prepreka njihovu radu;
10. poziva na to da se međunarodnim promatračima za ljudska prava, uključujući specijalizirane strukture UN-a, OEES-a i Vijeća Europe, omogući neometan pristup Krimskom poluotoku kako bi se ispitalo stanje na poluotoku, i poziva na uspostavu neovisnih mehanizama praćenja; podržava inicijative koje predvodi Ukrajina s ciljem rješavanja tih pitanja u Vijeću za ljudska prava i Općoj skupštini; poziva ESVD i posebnog predstavnika Europske unije za ljudska prava da stalno prate stanje ljudskih prava na Krimskom poluotoku i da o tome obavještavaju Europski parlament;
11. poziva Komisiju da podrži projekte i razmjene kojima se nastoji poboljšati kontakte među ljudima, kao i one kojima se promiče izgradnja mira, rješavanje sukoba, pomirenje i međukulturni dijalog, među ostalim i unutar Krima; potiče da to da se izbjegavaju birokratske prepreke i potiče na primjenu fleksibilnijih pristupa kojima će se omogućiti lakši pristup za međunarodne promatrače na poluotoku, uključujući parlamentarne zastupnike, uz suglasnost Kijeva i ne tumačeći to kao priznanje pripojenja;
12. naglašava da bi trebalo uvesti mjere ograničavanja protiv svih pojedinaca koji su odgovorni za teška kršenja ljudskih prava, uključujući one krimske i ruske dužnosnike koji su izravno odgovorni za optuživanje i osudu Ahtema Čijgoza, Mikole Semene i Ilmija Umerova, a te bi mjere trebale obuhvaćati zamrzavanje imovine u bankama EU-a i zabranu putovanja; ponovno izražava svoju potporu odluci EU-a da zabrani uvoz s Krima i izvoz određene robe i tehnologija, ulaganja, trgovine i usluga na Krim;
13. žali zbog nezavidne situacije u kojoj se nalaze krimska djeca koja odrastaju bez svojih očeva, koji su nezakonito lišeni slobode kao *de facto* politički zatvorenici, uključujući one koji su premješteni u udaljene dijelove Ruske Federacije; smatra da je to očito kršenje međunarodnih ljudskih prava, prava djeteta i međunarodnih obveza Ruske Federacije, kao što je Konvencija UN-a o pravima djeteta; poziva ruske vlasti i krimske *de facto* vlasti da navedenim osobama dopuste redovit kontakt s članovima njihovih obitelji, posebno maloljetnicima;
14. podsjeća ruske vlasti da su u svojem svojstvu *de facto* okupacijske sile koja ima efektivnu kontrolu nad Krimom u potpunosti odgovorne za zaštitu krimskih građana od proizvoljnih pravosudnih ili administrativnih mjera te da su u istom tom svojstvu prema međunarodnom humanitarnom pravu obvezne zajamčiti zaštitu ljudskih prava na poluotoku;

Četvrtak, 5. listopada 2017.

15. podržava suverenost, neovisnost, jedinstvo i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine u njezinim međunarodno priznatim granicama i odlučno ponavlja osudu nezakonitog pripojenja Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja Ruskoj Federaciji; podupire politiku EU-a i njegovih država članica da se ne prizna nezakonito pripojenje Krimskog poluotoka i da se u tom pogledu nametnu mjere ograničavanja; izražava duboku zabrinutost činjenicom da Rusija trenutačno provodi opsežnu militarizaciju Krimskog poluotoka, koja predstavlja prijetnju regionalnoj i paneuropskoj sigurnosti;

16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, državama članicama, predsjedniku Ukrajine, vladama i parlamentima Ukrajine i Ruske Federacije, parlamentarnim skupštinama Vijeća Europe i Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, Medžlisu krimskih Tatara i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.
